

D E C I Z I E

12 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Liviu Vovc, avocații Ana Ursachi și Iulian Rusanovschi, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Valerii Bogdan în interesele Primarului General al mun. Chișinău împotriva Platformei Civice „Demnitate și Adevăr”, Vovc Liviu și Năstase Andrei cu privire la sistarea desfășurării întrunirii, evacuarea corturilor și construcțiilor ușor demontabile, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016, prin care s-a restituit apelul declarat de avocatul Iulian Rusanoschi în interesele lui Liviu Vovc ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel

c o n s t a t ă :

Prin procura din 13 ianuarie 2016 Valerii Bogdan a fost împuternicit de Primarul General al mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce pretențiile, etc. (f.d. 9).

La 06 iulie 2016 reprezentantul Valerii Bogdan a depus în interesele Primarului General al mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Platformei Civice „Demnitate și Adevăr”, Liviu Vovc și Andrei Năstase cu privire la sistarea desfășurării întrunirilor, evacuarea corturilor și construcțiilor ușor demontabile.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Valerii Bogdan a indicat că la 18 mai 2015 în cancelaria Primăriei mun. Chișinău a fost înregistrată declarația prealabilă nr. 7 din 11 mai 2015 a Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” și Vovc Liviu, prin care s-a adus la cunoștință că începând cu 06-07 iulie 2015 ora 10.00-17.00 în Piața Marii Adunări Naționale din mun. Chișinău se vor desfășura în întruniri în vederea solidarizării societății civile.

La 01 septembrie 2015 Platforma Civică „Demnitate și Adevăr” și Liviu Vovc au înregistrat declarația prealabilă nr. 26, prin care au comunicat că începând cu 05 septembrie 2015 protestele se vor desfășura în regim non-stop, la care vor participa circa 50 000 persoane.

În baza acestei declarații, la 04 septembrie 2015 Primarul General al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 719-d „Cu privire la desfășurarea unei întruniri în mun. Chișinău de către grupul de inițiativă creat de Platforma Civică „Demnitate și Adevăr” și Liviu Vovc”.

Prin punctul 6 al dispoziției s-a interzis organizatorilor de a amplasa construcții ușor demontabile, însă contrar acesteia, în Piața Marii Adunări Naționale s-a instalat un orașel format din corturi și construcții ușor demontabile.

La 23 iulie 2014 Primăria mun. Chișinău a emis autorizația de construire nr. 161-c/14 cu privire la executarea lucrărilor de construire a obiectivelor „Reparația capitală a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Prin dispoziția Viceprimarului Nistor Grozav nr. 681-d din 17 iunie 2016 s-a autorizat societății cu răspundere limitată „Delta A.C.M.-93”, antreprenor al Direcției generale, transport public și căi de comunicare, să execute în perioada de la 19 iunie 2016 – 04 iulie 2016 lucrări de reabilitare a infrastructurii rutiere din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt cu sistarea circulației rutiere pe tronsonul cuprins între str. Pușkin și str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni.

La 01 iulie 2016 Direcția generală transport public și căi de comunicare a înaintat Primăriei mun. Chișinău demersul nr. 01-110/5078, prin care a informat că până în prezent șantierul pentru executarea lucrărilor necesare de pavare a trotuarelor aferente Pieții Marii Adunări Naționale nu este eliberat total.

Autoritatea publică locală este în imposibilitate să efectueze lucrări de construcție.

Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 625 din 20 mai 2015 a aprobat Programul național de acțiuni consacrate sărbătoririi a 25 ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La 28 iunie 2016 Cancelaria de Stat a înregistrat la Primăria mun. Chișinău demersul nr. 19-03-563, prin care solicită în scopul organizării și desfășurării acțiunilor consacrate sărbătoririi a 25 ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova, acordul Primăriei mun. Chișinău privind rezervarea Pieții Marii Adunări Naționale și a scuarului Catedralei Metropolitane în perioada 18 iulie - 27 august 2016.

La 23 iunie 2016 Primăria mun. Chișinău a transmis lui Liviu Vovc demersul nr. 06-115/470, prin care i-a comunicat că la 28 iunie 2016, ora 10.00 va fi organizată ședința de lucru privind imposibilitatea desfășurării întrunirilor în perioada iulie-august 2016.

Conform procesului-verbal al ședinței de lucru, reprezentantul Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” a menționat că corturile și construcțiile ușor demontabile nu vor fi scoase până nu vor da guvernarea jos.

Cere reprezentantul Bogdan Valerii sistarea desfășurării întrunirii Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” din momentul emiterii hotărârii judecătorești până la 28 august 2016, evacuarea corturilor și construcțiilor ușor demontabile din Piața Marii Adunări Naționale și executarea imediată a hotărârii (f.d. 4-8).

În ședința de judecată din 11 iulie 2016 avocatul Iulian Rusanovschi a solicitat încetarea procesului în privința Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” pe motiv că nu este înregistrată și nu are personalitate juridică (f.d. 63).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2016 s-a încetat procesul în partea pretențiilor înaintate împotriva Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” (f.d. 59-61).

La 11 iulie 2016 avocatul Rusanovschi Iulian a depus demers de strămutare a pricinii pentru examinare conform competenței la Judecătoria Ialoveni (f.d. 66).

În ședința de judecată din 13 iulie 2016 reprezentantul Bogdan Valerii a solicitat încetarea procesului în privința pretențiilor înaintate împotriva lui Năstase Andrei (f.d. 68).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iulie 2016 s-a admis demersul reprezentantului Primarului General al mun. Chișinău cu privire la renunțarea pretențiilor față de Năstase Andrei.

S-a încetat procesul în partea ce ține de pretențiile înaintate împotriva lui Năstase Andrei.

S-a respins demersul reprezentanților lui Liviu Vovc de încetare a procesului în privința acestuia (f.d. 70-72).

Judecătoria Centru mun. Chișinău prin încheierea din 13 iulie 2016 și-a declinat competența și a strămutat pricina pentru examinare conform competenței la Judecătoria Ialoveni (f.d. 73-75).

La 11 iulie 2016 Rață Ion a solicitat antrenarea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 53-54).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 27 iulie 2016 s-a respins demersul lui Rață Ion cu privire la antrenarea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 108-109).

La 27 iulie 2016 reprezentantul Bogdan Valerii a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva lui Liviu Vovc solicitând sistarea desfășurării întrunirii Platformei Civice „Demnitate și Adevăr” din momentul emiterii hotărârii judecătorești până la 28 august 2016, evacuarea corturilor și construcțiilor ușor demontabile din Piața Marii Adunări Naționale și executarea imediată a hotărârii (f.d. 97-101).

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 27 iulie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Primarul General al mun. Chișinău.

S-a interzis desfășurarea întrunirii organizată de Liviu Vovc și s-au evacuat costurile și construcțiile ușor demontabile din Piața Marii Adunări Naționale începând cu data intrării în vigoare a hotărârii până la 28 august 2016 (f.d. 114-120).

Prin mandatul din 11 iulie 2016 avocatul Rusanovschi Iulian a fost împuternicit de Liviu Vovc să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată (f.d. 51).

La 01 august 2016 avocatul Rusanovschi Iulian a declarat în interesele lui Liviu Vovc apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 27 iulie 2016 (f.d. 122).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016 s-a restituit apelul declarat de avocatul Iulian Rusanovschi în interesele lui Liviu Vovc ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d. (f.d. 133-138).

Prin mandatul din 11 iulie 2016 avocatul Ana Ursachi a fost împuternicită de Liviu Vovc să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a depune recurs (f.d. 52).

La 09 august 2016 Liviu Vovc, avocații Ana Ursachi și Iulian Rusanovschi au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016.

În motivarea cererii de recurs au indicat că în ședința de judecată a instanței de apel Liviu Vovc a solicitat eliberarea hotărârii motivate a primei instanțe și acordarea unei zile pentru a depune apel motivat.

Omisiunea de a indica în mandatul eliberat de avocatul Iulian Rusanovschi a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească este eroare tehnică.

Avocații Ana Ursachi și Iulian Rusanovschi fac parte din același birou de avocați, iar pe mandatul primei instanțe este indicat dreptul de a depune apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 14 alin. (5) Legea privind întrunirile nr. 26-XVI din 22 februarie 2008, instanța de judecată examinează cererea de interzicere a întrunirii sau de modificare, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a acesteia și adoptă o hotărâre în cel mult 3 zile de la data depunerii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul este depus în termen, recursul declarat de avocatul Ana Ursachi și Liviu Vovc urmează a fi respins ca

neîntemeiat, iar recursul declarat de avocatul Rusanovschi Iulian ca depus de o persoană care nu este în drept să-l declare din următoarele motive.

Conform art. 15 Legea privind întrunirile nr. 26-XVI din 22 februarie 2008, oricare dintre părți este în drept să conteste, în cel mult 3 zile de la data pronunțării, hotărârea judecătorească adoptată în condițiile art.14.

Prin urmare, recursul declarat de Liviu Vovc, avocații Ana Ursachi și Iulian Rusanovschi la 09 august 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept procedural.

La 01 august 2016 avocatul Rusanovschi Iulian a declarat în interesele lui Liviu Vovc apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 27 iulie 2016 (f.d. 122).

În conformitate cu art.360 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, sânt în drept să declare apel: reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că în cazul în care apelul este depus de un reprezentant, la apel urmează a fi anexate documentele ce certifică împuternicirile reprezentantului.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu modificările și completările ulterioare, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 6 alin. (2) lit. a), a¹), b) Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, în redacția Hotărârii nr. 931 din 12 noiembrie 2014, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso se inserează împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi

consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Articolul 81 Codul de procedură civilă prevede că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a strămuta pricina la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Așadar, dreptul de ataca hotărârea judecătorească urmează a fi prevăzut expres în mandatul avocatului.

Prin mandatul din 11 iulie 2016 avocatul Rusanovschi Iulian a fost împuternicit de Liviu Vovc să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, a renunța total sau parțial la pretențiile acțiunii, de a majora sau reduce cuantumul acestora, de a modifica (f.d. 51).

În mandatul eliberat de Rusanovschi Iulian nu este indicat că are împuterniciri de a ataca hotărârea judecătorească și nu este indicată vre-o procură în care ar fi menționat acest drept.

Conform art. 6 alin. (5) Statutului profesiei de avocat nr. 302 din 08 aprilie 2011, aprobat de Congresul Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 29 ianuarie 2011, părțile pot modifica contractul de asistență juridică, cu respectarea dispozițiilor legale, a prezentului Statut și, după caz, a condițiilor prevăzute în contract. În acest caz, contractul de asistență juridică prevede în mod expres limita împuternicirilor pe care clientul le conferă avocatului. În baza acestuia, avocatul se legitimează prin mandat, al cărui formular este stabilit prin hotărâre de Guvern.

Conform art. 56 alin. (2) al Statutului profesiei de avocat nr. 302 din 08 aprilie 2011, aprobat de Congresul Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 29 ianuarie 2011, dreptul avocatului de a asista, de a reprezenta ori de a exercita orice alte activități specifice profesiei apare din contractul de asistență juridică, în conformitate cu dispozițiile prezentului Statut. Contractul prevede în mod expres obiectul și limitele mandatului.

Împuternicirile avocatului Rusanovschi Iulian au fost limitate la dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, a renunța total sau parțial la pretențiile acțiunii, de a majora sau reduce cuantumul acestora, de a modifica, fără dreptul de a ataca hotărârea judecătorească

Prin urmare, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, deoarece la momentul depunerii acesteia la materialele pricinii lipsea un document care ar atesta dreptul avocatului Iulian Rusanovschi de a ataca hotărârea judecătorească.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În corespundere cu norma de drept citată, instanța de apel corect a restituit cererea de apel.

Nu poate fi reținut argumentul că avocații Ana Ursachi și Iulian Rusanovschi fac parte din același birou de avocați și că pe mandatul primei era inserat dreptul de a depune apel.

Conform art. 31 alin.(1) Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu modificările și completările ulterioare, biroul asociat de avocați este fondat de doi și mai mulți avocați (fondatori ai biroului). Avocații își exercită profesia de sine stătător.

Conform art. 36 alin. (1) și (2) al Statutului profesiei de avocat nr. 302 din 08 aprilie 2011, aprobat de Congresul Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 29 ianuarie 2011, biroul asociat de avocați este fondat de doi și mai mulți avocați (fondatori ai biroului) care își exercită profesia de sine stătător, dar nu pot presta activități profesionale în afară formei de exercitare a profesiei pentru care au optat.

Biroul asociat de avocați este persoană juridică, are denumire (de exemplu: Biroul asociat de avocați „Certitudine”), dispune de cont în bancă și de ștampilă.

Așadar, fiecare avocat își exercită activitatea desinestător, iar omisiunile unui avocat nu pot fi acoperite de altul.

Argumentul că omisiunea de a indica în mandat dreptul de a ataca hotărârea judecătorească este eroare tehnică nu poate fi reținut.

Articolul 81 Codul de procedură civilă în mod imperativ prevede că dreptul de a ataca hotărârea judecătorească trebuie menționat expres în mandat sau procură sub sancțiunea nulității.

Dar fiind că dreptul de a ataca hotărârea judecătorească trebuie indicat expres, omisiunea de a menționa acest drept nu poate fi calificată eroare tehnică.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Nu poate fi reținut nici argumentul că instanța de apel neîntemeiat a respins demersul lui Vovc Liviu de a amâna ședința de judecată și acordare a termenului de 1 zi pentru prezentarea apelului motivat.

Or, conform art. 15 Legea privind întrunirile nr. 26-XVI din 22 februarie 2008, oricare dintre părți este în drept să conteste, în cel mult 3 zile de la data pronunțării, hotărârea judecătorească adoptată în condițiile art.14.

În ședința de judecată din 08 august 2016 Liviu Vovc a solicitat acordarea unei zile lucrătoare pentru a depune apel motivat (f.d. 132).

În condițiile în care hotărârea a fost pronunțată la 27 iulie 2016, iar demersul de a acorda termen pentru a depune apel motivat a fost înaintat la 08 august 2016, Vovc Liviu nu a respectat termenul de 3 zile prevăzut de lege.

Din aceste motive, recursul declarat de avocatul Ana Ursachi și Liviu Vovc urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat.

Prin prisma celor expuse mai sus și având în vedere că la cererea de recurs nu este anexat un mandat care să ateste drepturile avocatului Iulian Rusanovschi de a contesta hotărârile judecătorești, recursul acestuia se respinge ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016 este legală, iar argumentele invocate de avocatul Ana Ursachi și Liviu Vovc în cererea de recurs sunt declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate, iar recursul declarat de avocatul Rusanovschi Iulian urmează a fi respins ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Liviu Vovc și avocatul Ana Ursachi ca fiind neîntemeiat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Valerii Bogdan în interesele Primarului General al mun. Chișinău împotriva Platformei Civice „Demnitate și Adevăr”, Năstase Andrei și Vovc Liviu cu privire la sistarea desfășurării întrunirii, evacuarea corturilor și construcțiilor ușor demontabile.

Se respinge recursul declarat de avocatul Iulian Rusanovschi ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan